

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. III. Quid sit Hierarchia, & quæ ejus utilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

ipsa sacra eloquia aliquando per similes, aliquando per dissimiles formationes repræsentant *supermundane*, id est, mystice & spiritua-liter. Quando enim per pulchras formas laudatur, secundum speciem hujus mundi laudatur, id est, dicitur secundum aliquid, quod est ipsum per quod laudatur. Quando vero per dissimiles, & à se alienas formationes laudatur, *supermundane* laudatur quoniam nec idem esse dicitur, nec secundum id, sed supra id totum aliud, per quod laudatur, &c.

Hoc enim ut existimo potentius est missa. Hoc videlicet ex quo non quid est, sed quid non est significatur, potentius, id est, efficacius est & magis proprium & expresse in ipsa: quoniam qui dicit quod non est, dicit quod aliquomodo potest intelligi: qui autem dicit quid est, dicit quod nullo modo potest comprehendere &c.

Triplex est oculus. Est autem triplex oculus, oculus carnis, oculus rationis, oculus contemplationis. Oculus carnis apertus est, oculus rationis lippus, oculus contemplationis clausus & cæcus. Oculo carnis videtur mundus, oculo rationis animus, oculo contemplationis DEUS. Oculo carnis videt homo quæ sunt extra se; oculo rationis quæ sunt intra se, & supra se. Ergo DEUS, quod est, incognitabilis est, sed hominum & humanæ rationi, quæ non percipit nisi quod novit, vel secundum id quod novit, quod est in se, vel extra se. Qui autem spiritum DEI in se habent & DEUM habent, hi DEUM vident: quia oculum illuminatum habent, quo DEUS videri potest, &c.

Cognitio Dei magis per negationes quam affirmationes acquiritur. Nota magis propriam esse cognitionem DEI per negationes quam per affirmationes, quia saltem intelligitur quid non sit. Triplex oculus est in homine, carnis, rationis, & contemplationis, & iste cæcus est, nisi à DEO illuminetur. Videatur Resolut. 10. & 41.

Documentum 7.

Oportet etiam intelligere concupiscentiam desiderium esse, tendens ad illam puram, & sublimissimam claritatem, & ad invisibilem, & formissimam pulchritudinem æternam, veram, & invisibilem societatis. Et veluti potentiam suscipit quidem in sufficientia, & in convertibilitate: & à nulla affligitur virtute per inconfusum, & immutabilem divinæ pulchritudinis amorem, & universalem revocationem in id, quod vere est appetendum.

Exp. Hug. Hic per concupiscentiam amorem divinum intelligere oportet, & desiderium immaterialitatis & divinitatis supra rationem: quia plus amari potest quam investigari vel intelligi &c. cujus amor & castus est, quoniam corruptionem amanti non ingeri; & impassibilis, quoniam suaviter reficiens desiderantem non affligit. Quæ videlicet pulchritudo formifica dicitur, quoniam sibi conformat conversos ad se ut pulchri fiant, amantes pulchritudinem veram, non sicut in carne, & secundum carnem: ubi amator pulchritudinis turpis esse potest. Illic autem qui amat possidet, & asse incipit, qui habere diligit. Talem ergo amorem & tale desiderium in concupiscentia spiritualium ac divi-

Cur pulchritudo formifica dicatur.

norum intelligere oportet &c. idcirco excipit, sive accipit in sua sufficientia, & convertibilitate ad DEUM, quali potentiam quandam sive excellentiam, & firmitatem, ut affligi omnino non possit ab aliqua contraria virtute, vel violentia, vel fortitudine. Nullus enim lædi potest, vel affligi nisi in eo, quod diligit: & propterea qui illum solum diligit, quod auferri non potest, lædi omnino non potest &c. & hoc quidem ei confertur per inconfusum & immutabilem divinæ pulchritudinis amorem, & universalem revocationem in id, quod vere est appetendum.

Quia enim in illis amor DEI inconfusus est, seu impermixtus, & purus: idcirco desiderium eorum ad diversa non scinditur. Et quia immutabilis est, ab eodem non flequitur. Et quia universaliter revocatur, & colliguntur in id, quod vere est appetendum, nulla exteriori violentia turbatur.

Nota DEUM plus amari posse quam cognosci: & qui DEUM amat DEUM habere in se.

Unde quia DEUM amat à nullo potest lædi, vel affligi.

Quod tamen intelligitur de amore inconfuso, seu impermixto. Videatur Resol. 10. & 76.

CAPVT III.

Quid est Hierarchia, & quæ per Hierarchiam utilitas.

Docet S. D. Perfectionem Hierarchiæ consistere in DEI imitatione, & cooperatione. Functionesque ejus esse expiare, illuminare, perficere.

Qui purgantur puros debere effici: qui illuminantur divino lumine repleri ad contemplativum statum, & virtutem evadendos; qui perficiuntur ab imperfectione transitos perfectivæ scientiæ participes existere.

Denique quales debeant esse expiatores, illuminatores, & perfectores.

Circa prædicta dicit D. Th. 1. p. 2. 106. a. 2. quod secundum modum illuminationis accipienda sit purgatio, & perfectio. Et q. 108. a. 1. Hierarchias Angelorum non distingui quantum ad cognitionem DEI, sed quantum ad rationes rerum creaturarum, & a. 2. ordinem ut comprehendit diversos gradus constituere Hierarchiam, non tamen quatenus ordo est gradus unus, & in supplem. 3. p. q. 37. a. 1. nihil esse divinius quam esse DEI cooperatorem, & q. 72. a. 1. inde probat sanctos cognoscere orationes nostras in cælo.

Et in 2. dist. 9. q. 1. a. 1. probat definitionem Hierarchiæ traditam hic à S. D. esse optimam. D. Th. Et ar. 2. quo modo unus Angelus alium purget. Videatur etiam dist. 10. a. 1. & 2. & q. disp. de est factus pot. q. 2. art. 3. & de Malo q. 7. art. 3. & de verit. q. 9. art. 3.

Documentum 8.

Est enim unicuique hierarchiam sortientium perfectio: hoc est secundum analogiam in DEI imitationem ascendere, & omnium divinum (ut eloquia aiunt) DEI cooperatorem fieri, & ostendere divinam in se ipso actionem: secundum quod possibile est relictum.

Exp.

ad id in nobis per se ipsum quam imitationem Dei.

Sententia D. Th.

Sententia Magistri sententiarum.

Exp. Hug. Hæc est perfectio unicuique ordini, scilicet live personæ omnium hierarchiam fortientium ascendere: videlicet secundum propriam analogiam, id est, modum & mensuram in DEI imitationem, & fieri cooperatorem DEI (ut eloquia aiunt) divinitus omnium, id est, quo nihil divinius, vel omnium divinitus fieri cooperatorem DEI, id est, quo nihil magis divinos facit quam DEI cooperatorem fieri: & ostendere in se ipso divinam actionem relucens: ut scilicet ad alios relucendo transfundat per exemplum operis, quod primum percipere meruit per donum occultæ aspirationis. Sic ergo perfectio constat hierarchiæ, ut qui purgant purgant; & qui illuminantur illuminent; & qui perficiuntur perficiant.

Nota. Nihil divinius & perfectius in nobis esse quam DEI imitatores & cooperatores fieri, transfundendo in alios per exemplum operis, quod ab eo occultè recepimus. Videatur Resolutio 11. & 12.

Documentum 9.

Ita est ordo hierarchiæ: quosdam quidem purgari, quosdam vero purgare; quosdam illuminari, quosdam vero illuminare; & quosdam perficere, quosdam vero perficere: unicuique deiforme adunatione qualicunque modo.

Exp. Hug. Primum purgantur, postea illuminantur, deinde perficiuntur. Sicut enim illuminari non potest qui non est purgatus; sicut consummari non potest qui non est illuminatus. Quia cognitio veritatis non nisi mundos illuminat; & perfectio virtutis non nisi illuminatis veritate appropinquat &c. Et sic secundum hunc modum unicuique adunationi, id est, ordini, & distributioni qualicunque modo deiforme, id est, DEI deiformitas & similitudo... ut in hoc suo modo & mensura linguli deiformitatem, & DEI similitudinem habeant, qui sunt purgatione mundi, veritate illuminati, bonitate perfecti.

Nota. Purgationem præcedere illuminationem, & utramque perfectionem. Vide Resolut. 11. & 13.

Documentum 10.

Oportet ut existimo purgandos quidem peros perfici omnino, & liberari ab omni dissimilitudinis confusione. Illuminandos vero repleri divino lumine ad contemplativam habitudinem & virtutem castissimam mentu oculis reducendos. Ex imperfecto restaurandos participes fieri exploratorum sacrorum perfectivæ scientiæ.

Purgatores vero magnitudine purgationis alius tradere ex propria castitate. Illuminatores autem distissime sanctæ repleti charitatis oportet omnino sum superexcellens lumen in eos, qui digni sunt lumine supervhere; Perfectoribus vero tanquam præceptores perfectivæ traditionis perficiendos sacratissima doctrina per inspectorum sacrorum scientiam.

Expos. Hug. Purgandos live eos, qui primo loco, live eos qui mediantibus aliis purgationem accipiunt. Liberari ab omni confusione quam vel ignorantia veri, vel concupiscentia mali induxit, Illuminandos &c. ut mentis oculis castis & mundis ex præcedenti purgatione peccati & erroris exultentibus contempl. habeant habit. & virt. habitudinem per mentis puritatem: virtutem autem per contemplationis stabilitatem,

ut possint contemplari divina, ex imperfecto &c. ut vera bona, & sacra illa quæ per scientiam perfectam explorant, dilectione sequendo, & sanctitate participando apprehendant: ut sicut per scientiam perfectam perfecti sunt in cognitione, ita per bonitatem perfectam perfecti sint in participatione.

Purgatores &c. Quorum ministerium est ut per eos alii purgentur ab errore & culpa, oportet tales esse ut magnitudine purgationis suæ, id est, munditiæ suæ, aliis tradant purgationem propria castitate, non alieno sed proprio exemplo purgandorum vitam castificantes. Illuminatores &c. quia qui alios illuminare debent, plus aliis lucere debent. Perfectoribus vero &c. oportet perficiendos sacratissima doctrina per inspectorum sacrorum scientiam, tanquam præceptores perfectivæ scientiæ. Sacra veraciter inspicit qui habitum per experientiam cognoscit. Sacra veraciter inspicit qui interna bona gustando percepit. Sacratissimam ergo doctrinam habet, qui docet quod sapit: qui instruit quod sentit: qui docet non solum cognoscere verum, sed apprehendere bonum, & amare iustum. Quæ traditio idcirco perfectivæ vocatur, quia hoc solum hominem ad perfectum ducit, quando bona, quæ per intelligentiam cognoscere non potest, per studium boni operis apprehendit.

Nota quod licet ista ad hierarchicos ordines referantur, possunt spiritualibus accommodari: ita ut qui purgandus sit ad contemplationem, & perfectionem, perfectissime purgetur, & qui illuminandus plenissime illuminatur, & qui perficiendus in omni bonitate, virtute & opere perficiatur.

Item qui alios debet purgare, illuminare, & perficere, doctrina & exemplo maxime debet esse purus, illuminatus, & perfectus: de quo vide Resolut. 12. & 16. & 26.

Quid requiratur in eo qui alios debet perficere.

CAPVT IV.

Quid significat Angelorum cognominatio.

Docet hic S. D. naturam illam esse proximam divinitati, quæ multipliciter eam participat. Angelos maxime DEUM participare: & ita dici quia primum à DEO illuminantur, & per ipsos nobis revelationes transmittuntur. DEUM in se neminem videre, sed apparuisse Sanctis per visam quædam sacra, & iis qui hac vita ea videbant congruentia, quas Theophasias seu sanctis apud DEI apparitiones vocamus. Quæ visæ fiebant per ministerio Angelorum, ut per superiora inferiora adducerentur ad numen divinum. Quamvis liber hierarchiam habere suos ordines, primos, intermedios, & extremos. Mysterium Christi per Angelos nuntiatum Zachariæ, Mariæ, & Ioseph & pastoribus, imo Christo multa per Angelos nuntiata, ne humanitatis ordinem refugeret.

D. Th. citat hoc caput 1. p. q. 13. a. 3 ut dicat nomina negari à Deo, quia significatum non convenit illi eo modo quo nomen significat. Et q. 57. ar. 1. ex eo quod Angeli plura participant de Deo, inferuntur materiales in illis præexistere simplicius & immaterialius quam in se ipsis. Et q. 102. ar. 3. in uno ordine esse plures Angelos qui simpliciter non sunt æquales sed in illis inveniri

Zz ;

veniri